

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 1 / 25

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
національної безпеки, права
та міжнародних відносин

27 серпня 2024 р., протокол № 8

Голова Вченої ради

Лариса СЕРПІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ»

для здобувачів вищої освіти освітньо-наукового ступеня «доктор філософії»
спеціальності 081 «Право»
освітньо-наукова програма «Право»
факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра права та правоохоронної діяльності

Схвалено на засіданні кафедри
права та правоохоронної діяльності
26 серпня 2024 р., протокол № 8

Завідувач кафедри

 Іван ДРАГАН

Гарант
освітньо-наукової програми

 Тетяна БАРАНОВСЬКА

Розробник: д.е.н., д.н.держ.упр., проф., професор кафедри права та правоохоронної
діяльності

Димитрій ГРИЦИШЕН

д.ю.н., доц., професор кафедри права та правоохоронної діяльності

Тетяна БАРАНОВСЬКА

Житомир
2024 – 2025 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 2 / 25

Робоча програма навчальної дисципліни «Правові механізми захисту національних інтересів та забезпечення економічної безпеки держави» для здобувачів вищої освіти освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» спеціальності 081 «Право» розроблена відповідно до освітньо-наукової програми «Право» від 11 серпня 2023 р. (наказ № 399/од) та затверджена Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин від 01 вересня 2023 р., протокол № 8.

Робоча програма навчальної дисципліни «Правові механізми захисту національних інтересів та забезпечення економічної безпеки держави» (із змінами) для здобувачів вищої освіти освітньо-наукового ступеня доктор філософії спеціальності 081 «Право» розроблена відповідно до освітньо-наукової програми «Право» від 26 червня 2024 р. (наказ № 366/од) та затверджена Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин від 27 серпня 2024 р., протокол № 8

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 3 / 25

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –5	Галузь знань 08 «Право»	<u>обов'язкова</u>	
Модулів – 1	Спеціальність 081 «Право»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2	2
Загальна кількість годин – 150		Семестр	
		3	3
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи – 4,4	Освітній ступінь «доктор філософії»	Лекції	
		48 год.	20 год.
		Практичні	
		32 год.	16 год.
		Лабораторні	
		0_ год.	0 год.
		Самостійна робота	
70 год.	114 год.		
		Вид контролю: екзамен	

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 24 % аудиторних занять, 76 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 4 / 25

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти системного наукового розуміння правових засад, інституційних механізмів і правозастосовної практики захисту національних інтересів та забезпечення економічної безпеки держави, а також розвиток здатності до самостійного наукового аналізу, критичного осмислення та розроблення ефективних правових рішень у сфері протидії внутрішнім і зовнішнім загрозам економічній безпеці в умовах глобалізації, гібридних загроз і воєнного стану.

Завданнями навчальної дисципліни є:

1. Сприяти формуванню здатності розв'язувати комплексні правові проблеми у сфері захисту національних економічних інтересів та економічної безпеки держави на основі системного наукового світогляду, міждисциплінарного підходу, принципів професійної та академічної етики.

2. Забезпечити опанування передових концептуальних і методологічних підходів до дослідження правових механізмів економічної безпеки держави, у тому числі на стику права, економіки, безпекознавства та публічного управління.

3. Розвинути здатність планувати та виконувати оригінальні наукові дослідження у сфері правового забезпечення та захисту національних економічних інтересів держави, орієнтовані на отримання нових наукових результатів і їх подальшу публікацію у фахових виданнях.

4. Сформувати навички застосування сучасного наукового інструментарію правового та міждисциплінарного дослідження, критичного аналізу доктринальних підходів, правозастосовної практики та результатів досліджень з дотриманням стандартів академічної доброчесності.

5. Навчити здійснювати доктринальне тлумачення та порівняльно-правовий аналіз норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу у сфері економічної безпеки та захисту національних інтересів.

6. Сприяти розвитку здатності моделювати оптимальні правові рішення у відповідь на сучасні та перспективні загрози економічній безпеці держави, а також прогнозувати правові, соціально-економічні та управлінські наслідки їх реалізації.

7. Забезпечити формування вмінь виявляти нові інституційні та етичні виклики у сфері економічних відносин і державної безпекової політики та розробляти правові механізми їх подолання.

8. Сформувати здатність готувати науково обґрунтовані правові висновки, рекомендації та пропозиції, спрямовані на вдосконалення законодавства, правозастосовної практики та правової політики у сфері забезпечення економічної безпеки держави.

9. Підготувати здобувачів до обґрунтування напрямів розвитку правової політики у сфері захисту національних економічних інтересів держави з урахуванням трансформацій правової системи, глобалізаційних процесів і сучасних безпекових викликів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 5 / 25

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» та освітньо-науковою програмою «Право»:

ЗК03. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

СК01. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.

СК02. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.

СК05. Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації.

СК07. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання.

СК08 Здатність досліджувати та концептуалізувати правові механізми забезпечення та захисту національних економічних інтересів держави в умовах змін правового середовища, формувати науково обґрунтовані підходи до вдосконалення правової політики.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 081 «Право»:

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.

РН03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.

РН05. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.

РН08. Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проектами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів.

РН10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 6 / 25

PH11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.

PH12 Обґрунтовувати напрями розвитку правової політики у сфері забезпечення та захисту національних економічних інтересів держави на основі аналізу трансформацій правової системи та сучасних безпекових викликів.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

– *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді; академічна та професійна комунікація; комунікація в цифровому освітньому середовищі;

– *уміння виступати публічно*: публічні виступи в академічному та професійному середовищі; презентація навчальних і наукових результатів;

– *керування часом*: тайм-менеджмент в освітній та науковій діяльності; планування навчальної та проєктної роботи;

– *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми; здатність працювати в умовах невизначеності;

– *лідерські якості*: уміння працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність; відповідальність за прийняті рішення;

– *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих; академічна доброчесність.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 7 / 25

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ПРАВА В КОНТЕКСТІ ЗАХИСТУ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ

Тема 1. Генеза та концептуалізація категорії національних інтересів (ЗК03, СК01, СК02, РН01, РН03)

1. Філософські та політико-правові витoki поняття «національний інтерес»:
2. Національний інтерес як аналітична та правова категорія.
3. Об'єктивістські та суб'єктивістські підходи до визначення національних інтересів

Тема 2. Теорії національних інтересів (ЗК03, СК01, СК02, РН01, РН03, РН11)

1. Реалістична та неореалістична теорії національних інтересів.
2. Ліберальні та неоліберальні інституціональні підходи до національних інтересів
3. Англійська школа міжнародних відносин (концепція міжнародного суспільства та інтересів держав)
4. Конструктивістські підходи до формування та еволюції національних інтересів
5. Критичні теорії національних інтересів (марксистські, постструктуралістські та постколоніальні підходи)
6. Національні інтереси у вітчизняній науковій правовій думці

Тема 3. Види національних інтересів та загрози (ЗК03, СК02, СК05, РН01, РН05)

1. Класичні та сучасні підходи до класифікації національних інтересів
2. Теоретичні межі поділу національних інтересів: безпековий, економічний, соціальний, інформаційний виміри
3. Стратегічні, тактичні та ситуативні національні інтереси
4. Ієрархія національних інтересів та проблема пріоритетності
5. Загрози національним інтересам та їх динаміка
6. Трансформація національних інтересів в умовах глобалізації та гібридних загроз

Тема 4. Правове закріплення національних інтересів (ЗК03, СК05, СК07, РН03, РН10, РН11)

1. Теоретико-доктринальні засади
2. Форми та рівні правового закріплення
3. Конституційні засади захисту національних інтересів
4. Правове закріплення національних інтересів за їх видами
5. Національні інтереси та права людини
6. Конфлікт національних інтересів і принцип верховенства права
7. Національні інтереси в судовій та правозастосовній практиці
8. Правові режими реагування на загрози національним інтересам

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 8 / 25

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Тема 5. Економічна безпека у системі національних інтересів і національної безпеки (ЗК03, СК08, РН01, РН12)

1. Економічна безпека як складова національної безпеки та форма реалізації національних інтересів держави
2. Економічна безпека як міжгалузєва правова категорія
3. Динамічний характер економічної безпеки в умовах глобалізації, криз та воєнних загроз

Тема 6. Управління сучасними загрозами економічній безпеці (ЗК03, СК05, СК08, РН05, РН12)

1. Поняття та класифікація загроз економічній безпеці
2. Внутрішні та зовнішні загрози та правові інструменти протидії
3. Політичні загрози та правові інструменти протидії
4. Воєнні загрози та правові інструменти протидії
5. Гібридні загрози та правові інструменти протидії

Тема 7. Правове регулювання забезпечення економічної безпеки держави (ЗК03, СК05, СК08, РН3, РН10, РН12)

1. Поняття та система правових механізмів забезпечення економічної безпеки
2. Конституційні та законодавчі засади економічної безпеки
3. Кримінально-правові механізми забезпечення економічної безпеки
4. Індикатори та критерії оцінки рівня економічної безпеки економічної безпеки: правова природа
5. Роль державної статистики та аналітичних інструментів у визначенні рівня економічної безпеки

Тема 8. Зарубіжний досвід правового регулювання економічної безпеки (ЗК03, СК02, СК08, РН11, РН12)

1. Моделі правового забезпечення економічної безпеки у зарубіжних державах
2. Економічна безпека в праві Європейського Союзу

Тема 9. Правовий статус і взаємодія суб'єктів забезпечення економічної безпеки (ЗК03, СК05, СК07, РН08, РН10)

1. Держава як ключовий суб'єкт забезпечення економічної безпеки
2. Система органів публічної влади у сфері економічної безпеки
3. Роль правоохоронних в забезпеченні економічної безпеки
4. Роль контрольних органів в забезпеченні економічної безпеки
5. Приватний сектор і громадянське суспільство у забезпеченні економічної безпеки

Тема 10. Міжнародна та міжінституційна співпраця у сфері захисту національних інтересів та протидії економічній злочинності (ЗК03, СК02, СК05, РН08, РН11)

1. Міжнародне співробітництво у сфері протидії злочинам проти економічної
2. Міжнародні поліцейські організації у системі протидії кримінальним правопорушенням проти економічної системи
3. Взаємодія національних правоохоронних органів з міжнародними інституціями у справах про злочини проти економічної системи

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 9 / 25

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ СУЧАСНИМ ЗАГРОЗАМ НАЦІОНАЛЬНИМ ЕКОНОМІЧНИМ ІНТЕРЕСАМ

Тема 11. Правові механізми протидії порушенням правил державного експортного контролю (ЗК03, СК05, СК08, РН10, РН12)

1. Місце державного експортного контролю в системі гарантування національної безпеки
2. Міжнародні правові режими державного експортного контролю
3. Суб'єктна характеристика державного експортного контролю
4. Кримінально-правові та кримінально-процесуальні механізми протидії порушенням правил державного експортного контролю

Тема 12. Правові механізми протидії фінансування тероризму та збройних конфліктів (ЗК03, СК05, СК07, РН08, РН10, РН11)

1. Правова природа фінансування тероризму та збройних конфліктів
2. Система суб'єктів протидії фінансування тероризму та збройних конфліктів
3. Кримінальна відповідальність за фінансування тероризму та збройних конфліктів
4. Превентивні механізми протидії фінансування тероризму та збройних конфліктів
5. Міжнародні, європейські та національні правові механізми протидії фінансування тероризму та збройних конфліктів

Тема 13. Правові механізми протидії корупційним правопорушенням (ЗК03, СК07, СК08, РН08, РН10, РН12)

1. Правова природа корупції та корупційних правопорушень. Місце антикорупційної політики в системі захисту національних інтересів
2. Суб'єкти формування та реалізації антикорупційної політики
3. Кримінально-правові та кримінально-процесуальні механізми протидії корупційним правопорушенням
4. Міжнародні та європейські інструменти протидії корупційним правопорушенням

Тема 14. Правові механізми протидії кіберзлочинності (ЗК03, СК02, СК05, РН11, РН12)

1. Правова природа кіберзлочинів та їх класифікація
2. Система суб'єктів протидії кіберзлочинності
3. Кримінально-правові та кримінально-процесуальні механізми протидії порушенням правил державного експортного контролю
4. Міжнародні правові механізми протидії кіберзлочинності

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 10 / 25

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
МОДУЛЬ 1								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.								
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИЩІЙ ШКОЛІ								
Тема 1. Генеза та концептуалізація категорії національних інтересів	10	3	2	5	10	–	2	8
Тема 2. Теорії національних інтересів	10	3	2	5	10	2	–	8
Тема 3. Види національних інтересів та загрози	10	3	2	5	10	–	2	8
Тема 4. Правове закріплення національних інтересів	11	4	2	5	10	2	–	8
Модульний контроль 1	1	–	1	–	–	–	–	–
Разом за змістовий модуль 1	42	13	9	20	40	4	4	32
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.								
ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ								
Тема 5. Економічна безпека у системі національних інтересів і національної безпеки	10	3	2	5	10	–	2	8
Тема 6. Управління сучасними загрозами економічній безпеці	10	3	2	5	11	2	1	8
Тема 7. Правове регулювання забезпечення економічної безпеки держави	11	4	2	5	11	–	2	9
Тема 8. Зарубіжний досвід правового регулювання економічної безпеки	11	4	2	5	11	2	–	9
Тема 9. Правовий статус і взаємодія суб'єктів забезпечення економічної безпеки	11	4	2	5	10	2	–	8
Тема 10. Міжнародна та міжінституційна співпраця у сфері захисту національних інтересів та протидії економічній злочинності	11	3	3	5	13	2	3	8
Модульний контроль 2	1	–	1	–	–	–	–	–
Разом за змістовий модуль 2	65	21	14	30	66	8	8	50
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ СУЧАСНИМ ЗАГРОЗАМ НАЦІОНАЛЬНИМ ЕКОНОМІЧНИМ ІНТЕРЕСАМ								
Тема 11. Правові механізми протидії порушенням правил державного експортного контролю	10	3	2	5	11	2	1	8
Тема 12. Правові механізми протидії фінансування тероризму та збройних конфліктів	11	4	2	5	11	2	1	8
Тема 13. Правові механізми протидії корупційним правопорушенням	11	4	2	5	11	2	1	8
Тема 14. Правові механізми протидії кіберзлочинності	10	3	2	5	11	2	1	8
Модульний контроль 3	1	–	1	–	–	–	–	–
Разом за змістовий модуль 3	43	14	9	20	44	8	4	32
ВСЬОГО	150	48	32	70	150	20	16	114

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 11 / 25

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИЩІЙ ШКОЛІ			
1	Тема 1. Генеза та концептуалізація категорії національних інтересів	2	2
2	Тема 2. Теорії національних інтересів	2	–
3	Тема 3. Види національних інтересів та загрози	2	2
4	Тема 4. Правове закріплення національних інтересів	2	–
Модульний контроль 1		1	–
Разом за змістовий модуль 1		9	4
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ			
5	Тема 5. Економічна безпека у системі національних інтересів і національної безпеки	2	2
6	Тема 6. Управління сучасними загрозами економічній безпеці	2	1
7	Тема 7. Правове регулювання забезпечення економічної безпеки держави	2	2
8	Тема 8. Зарубіжний досвід правового регулювання економічної безпеки	2	–
9	Тема 9. Правовий статус і взаємодія суб'єктів забезпечення економічної безпеки	2	–
10	Тема 10. Міжнародна та міжінституційна співпраця у сфері захисту національних інтересів та протидії економічній злочинності	3	3
Модульний контроль 2		1	–
Разом за змістовий модуль 2		14	8
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ СУЧАСНИМ ЗАГРОЗАМ НАЦІОНАЛЬНИМ ЕКОНОМІЧНИМ ІНТЕРЕСАМ			
11	Тема 11. Правові механізми протидії порушенням правил державного експортного контролю	2	1
12	Тема 12. Правові механізми протидії фінансуванню тероризму та збройних конфліктів	2	1
13	Тема 13. Правові механізми протидії корупційним правопорушенням	2	1
14	Тема 14. Правові механізми протидії кіберзлочинності	2	1
Модульний контроль 3		1	–
Разом за змістовий модуль 3		9	4
РАЗОМ		32	16

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 12 / 25

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	2	3	4
МОДУЛЬ 1			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ПРАВА В КОНТЕКСТІ ЗАХИСТУ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ			
1	Тема 1. Генеза та концептуалізація категорії національних інтересів 1. Підготувати аналітичний огляд філософських і політико-правових концепцій формування категорії «національний інтерес» 2. Розробити порівняльну таблицю підходів до розуміння національного інтересу як аналітичної та правової категорії 3. Проаналізувати об'єктивістські та суб'єктивістські підходи до визначення національних інтересів і обґрунтувати їх значення для правового регулювання	5	8
2	Тема 2. Теорії національних інтересів. 1. Підготувати порівняльний аналіз реалістичних, ліберальних та конструктивістських теорій національних інтересів 2. Розробити концептуальну схему еволюції теорій національних інтересів у міжнародно-правовій думці 3. Проаналізувати особливості формування національних інтересів у вітчизняній правовій доктрині	5	8
3	Тема 3. Види національних інтересів та загрози 1. Розробити класифікацію національних інтересів із урахуванням сучасних безпекових викликів 2. Підготувати аналітичну записку щодо ієрархії національних інтересів і проблеми їх пріоритетності 3. Проаналізувати трансформацію національних інтересів в умовах глобалізації та гібридних загроз	5	8
4	Тема 4. Правове закріплення національних інтересів 1. Проаналізувати доктринальні підходи до правового закріплення національних інтересів 2. Дослідити конституційні засади захисту національних інтересів України. 3. Підготувати аналіз судової практики щодо застосування категорії «національний інтерес» 4. Розробити правову позицію щодо співвідношення національних інтересів і прав людини	5	8
Разом за змістовий модуль 1		20	32
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ			
5	Тема 5. Економічна безпека у системі національних інтересів і національної безпеки 1. Підготувати аналітичний огляд підходів до розуміння економічної безпеки як складової національної безпеки 2. Обґрунтувати міжгалузевий характер економічної безпеки як правової категорії 3. Проаналізувати динамічний характер економічної безпеки в умовах криз і воєнних загроз	5	8
6	Тема 6. Управління сучасними загрозами економічній безпеці 1. Розробити класифікацію сучасних загроз економічній безпеці держави 2. Проаналізувати правові інструменти протидії внутрішнім і зовнішнім загрозам 3. Підготувати аналітичну довідку щодо правового реагування на гібридні загрози економічній безпеці	5	8

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024	
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 13 / 25	
1	2			3	4
7	<p>Тема 7. Правове регулювання забезпечення економічної безпеки держави</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати систему правових механізмів забезпечення економічної безпеки держави 2. Дослідити кримінально-правові інструменти захисту економічної безпеки 3. Оцінити правову природу індикаторів і критеріїв економічної безпеки 			5	9
8	<p>Тема 8. Зарубіжний досвід правового регулювання економічної безпеки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати порівняльний аналіз моделей правового забезпечення економічної безпеки у зарубіжних державах 2. Проаналізувати підходи Європейського Союзу до правового регулювання економічної безпеки 3. Сформулювати пропозиції щодо імплементації зарубіжного досвіду в Україні 			5	9
9	<p>Тема 9. Правовий статус і взаємодія суб'єктів забезпечення економічної безпеки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати правовий статус органів публічної влади у сфері економічної безпеки 2. Дослідити роль правоохоронних і контрольних органів у забезпеченні економічної безпеки 3. Оцінити потенціал приватного сектору та громадянського суспільства у сфері економічної безпеки 			5	8
10	<p>Тема 10. Міжнародна та міжінституційна співпраця у сфері захисту національних інтересів та протидії економічній злочинності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати міжнародно-правові механізми протидії економічній злочинності 2. Дослідити роль міжнародних поліцейських організацій у захисті економічної системи 3. Підготувати кейс-аналіз взаємодії національних органів із міжнародними інституціями 			5	8
Разом за змістовий модуль 2				30	50
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ СУЧАСНИМ ЗАГРОЗАМ НАЦІОНАЛЬНИМ ЕКОНОМІЧНИМ ІНТЕРЕСАМ					
11	<p>Тема 11. Правові механізми протидії порушенням правил державного експортного контролю</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати місце державного експортного контролю в системі національної безпеки 2. Дослідити міжнародні режими експортного контролю 3. Підготувати аналіз кримінально-правових механізмів протидії порушенням експортного контролю 			5	8
12	<p>Тема 12. Правові механізми протидії фінансуванню тероризму та збройних конфліктів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати правову природу фінансування тероризму та збройних конфліктів 2. Дослідити систему суб'єктів протидії фінансуванню тероризму 3. Підготувати порівняльний аналіз міжнародних і національних правових механізмів 			5	8
13	<p>Тема 13. Правові механізми протидії корупційним правопорушенням</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати корупцію як загрозу національним економічним інтересам. 2. Дослідити кримінально-правові та процесуальні механізми протидії корупції 3. Підготувати огляд міжнародних та європейських антикорупційних інструментів 			5	8
14	<p>Тема 14. Правові механізми протидії кіберзлочинності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати правову природу та класифікацію кіберзлочинів 2. Дослідити систему суб'єктів протидії кіберзлочинності 3. Підготувати аналітичний огляд міжнародно-правових механізмів протидії кіберзлочинності 			5	8
Разом за змістовий модуль 3				20	32
РАЗОМ				70	114

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 14 / 25

7. Індивідуальні самостійні завдання

Індивідуальне завдання носить проектний характер та виконується за одним із напрямів за вибором здобувача вищої освіти:

1. Розробка концепції правового забезпечення захисту національних економічних інтересів (підготувати концептуальний документ, що містить визначення проблеми, цілі, принципи, систему правових механізмів та очікувані результати правової політики).

2. Проект аналітичної доповіді щодо загроз економічній безпеці держави (здійснити ідентифікацію сучасних загроз, їх правову класифікацію та аналіз наявних і перспективних правових інструментів реагування).

3. Модель правового механізму протидії конкретному виду загроз (експортний контроль, фінансування тероризму, корупція, кіберзлочинність, гібридні загрози) із визначенням суб'єктів, процедур та юридичних наслідків.

4. Порівняльно-правовий проект (дослідити моделі правового забезпечення економічної безпеки або захисту національних інтересів у ЄС, США чи інших державах та підготувати пропозиції щодо імплементації в Україні).

5. Проект змін до нормативно-правового акта (розробити пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства у сфері економічної безпеки з обґрунтуванням їх відповідності принципу верховенства права).

6. Аналітичний огляд судової практики (підготувати систематизований аналіз рішень Конституційного Суду України та/або Верховного Суду щодо захисту національних інтересів або економічної безпеки).

7. Індикаторна модель оцінки рівня економічної безпеки (розробити систему правових індикаторів та критеріїв оцінювання економічної безпеки держави з визначенням їх правової природи).

8. Проект міжінституційної взаємодії суб'єктів економічної безпеки (створити модель взаємодії органів публічної влади, правоохоронних, контрольних органів і приватного сектору).

9. Policy paper у сфері правової політики економічної безпеки (підготувати аналітичний документ для органів державної влади з рекомендаціями щодо розвитку правової політики).

10. Проект наукової статті (підготувати рукопис статті з проблематики дисципліни, орієнтований на публікацію у фаховому або міжнародному науковому виданні).

11. Кейс-проект правового реагування на кризову ситуацію (змоделювати правові рішення у разі масштабної економічної, воєнної або гібридної кризи та спрогнозувати їх наслідки).

12. Візуалізація правових механізмів економічної безпеки (створити структурно-логічні схеми, діаграми або мапи правових механізмів захисту національних економічних інтересів).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 15 / 25

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
1	2
РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.	Вербальні методи: лекція, пояснення, демонстрація прикладів правових явищ. Наочні методи: ілюстрації, схеми правових систем, графіки розвитку правових інститутів. Дискусійний метод: обговорення методологічних підходів та концептуальних проблем права. Методи самостійної роботи: підготовка оглядів літератури, дослідницьких нотаток, коротких рефератів.
РН03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.	Вербальні методи: лекція, пояснення історико-правових та доктринальних підходів. Наочні методи: схеми правових систем, хронологічні таблиці розвитку правових інститутів. Практичні методи: аналіз нормативних актів і судових рішень. Дискусійний метод: обговорення доктринальних підходів і тенденцій розвитку права. Методи самостійної роботи: підготовка есе, оглядів правової доктрини.
РН05. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.	Практичні методи: аналіз правових кейсів, робота з нормативними актами та судовими рішеннями. Практичні методи: робота з Excel, SPSS, Python, Power BI, юридичними базами даних для аналізу правових даних. Дискусійний метод: обговорення методології правових і міждисциплінарних досліджень. Методи самостійної роботи: написання наукових статей, дослідницьких нотаток, підготовка наукових презентацій.
РН08. Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проектами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів.	Активні методи: групові проекти, командна робота, мозковий штурм. Ситуаційний метод: моделювання правових і управлінських ситуацій, рольові ігри у правовому контексті. Практичні методи: розробка та тестування проектів нормативно-правових актів. Методи самостійної роботи: підготовка аналітичних звітів, проектів правових рішень, концепцій правової політики.
РН10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.	Практичні методи: аналіз правових кейсів і юридичних документів. Дискусійний метод: обговорення проблемних правових ситуацій. Методи самостійної роботи: підготовка аналітичних записок, правових висновків, рекомендацій для органів державної влади.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 16 / 25
1		2		
PH11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.		Практичні методи: робота з нормативними актами національного, міжнародного та права ЄС. Дискусійний метод: порівняльне обговорення правових підходів у різних правових системах. Наочні методи: порівняльні таблиці та схеми правового регулювання. Методи самостійної роботи: підготовка порівняльно-правових досліджень.		
PH12 Обґрунтовувати напрями розвитку правової політики у сфері забезпечення та захисту національних економічних інтересів держави на основі аналізу трансформацій правової системи та сучасних безпекових викликів.		Практичні методи: аналіз кейсів правової політики та стратегічних документів. Активні методи: розробка policy paper, групові проекти з формування правових стратегій. Ситуаційний метод: моделювання сценаріїв реагування на сучасні безпекові виклики. Методи самостійної роботи: підготовка аналітичних звітів і концепцій розвитку правової політики.		

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
1	2
PH01. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.	Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання. Перевірка виконання домашніх завдань та аналітичних оглядів. Самооцінювання та взаємооцінювання. Перевірка виконання завдань модульного контролю. Екзамен.
PH03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.	Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання. Перевірка виконання практичних завдань і кейсів з аналізу нормативних актів та судових рішень. Самооцінювання та взаємооцінювання. Перевірка виконання завдань модульного контролю. Екзамен.
PH05. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.	Усне опитування, участь у дискусії з методологічних питань. Перевірка виконання практичних і дослідницьких завдань, аналітичних кейсів. Самооцінювання та взаємооцінювання результатів досліджень. Перевірка виконання завдань модульного контролю. Екзамен.
PH08. Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проектами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів.	Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання. Перевірка виконання практичних завдань, проектних і кейсових робіт. Самооцінювання та взаємооцінювання результатів командної роботи. Перевірка виконання завдань модульного контролю. Екзамен.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 17 / 25
1		2		
РН10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.		Усне опитування, участь у дискусії. Перевірка виконання практичних завдань, аналітичних записок і правових висновків. Самооцінювання та взаємооцінювання. Перевірка виконання завдань модульного контролю. Екзамен.		
РН11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.		Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання. Перевірка виконання практичних і порівняльно-правових кейсів. Самооцінювання та взаємооцінювання. Перевірка виконання завдань модульного контролю. Екзамен.		
РН12 Обґрунтовувати напрями розвитку правової політики у сфері забезпечення та захисту національних економічних інтересів держави на основі аналізу трансформацій правової системи та сучасних безпекових викликів.		Усне опитування, участь у дискусії. Перевірка виконання практичних завдань, аналітичних звітів і policy paper. Самооцінювання та взаємооцінювання. Перевірка виконання завдань модульного контролю. Екзамен.		

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає:

- поточний, модульний та підсумковий контроль – для здобувачів денної форми навчання;
- поточний та підсумковий контроль – для здобувачів заочної форми навчання.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі написання модульної контрольної роботи.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни або наприкінці семестру. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 25

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100
Для здобувача заочної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	48	48
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	12	12
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали): Підготовка наукових статей, тез доповідей наукових конференцій	10	10
Разом за виконання завдань поточного контролю	60	60

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти ¹	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання практичних робіт	34	34
Виконання тестових завдань	14	14
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	48	48

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{\text{НЗ}} = \sum(P_i) \times K_{\text{НЗ}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{НЗ}}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

$\sum P_i$ – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять;

$K_{\text{НЗ}}$ – коригувальний коефіцієнт (=6/8), який визначається шляхом переведення у 60 балів

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 19 / 25

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти денної форми навчання	Кількість балів за семестр
Виконання завдань модульного контролю 1	13
Виконання завдань модульного контролю 2	13
Виконання завдань модульного контролю 3	14
Разом за виконання завдань модульного контролю	40

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання виконав завдання модульного контролю і з урахуванням отриманих балів за поточний контроль набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

У здобувача вищої освіти заочної форми навчання семестрова оцінка за вивчення навчальної дисципліни формується як сума кількості балів за поточний контроль і кількості балів за підсумковий контроль.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 20 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 15–19 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 14 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 25

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Національні інтереси	National interests
2	Захист національних інтересів	Protection of national interests
3	Національна безпека	National security
4	Економічна безпека держави	Economic security of the state
5	Національні економічні інтереси	National economic interests
6	Правова політика	Legal policy
7	Правовий механізм	Legal mechanism
8	Загрози національній безпеці	Threats to national security
9	Загрози економічній безпеці	Threats to economic security
10	Гібридні загрози	Hybrid threats
11	Правове регулювання	Legal regulation
12	Правозастосовна практика	Law enforcement practice
13	Верховенство права	Rule of law
14	Порівняльно-правовий аналіз	Comparative legal analysis
15	Доктринальне тлумачення	Doctrinal interpretation
16	Економічна злочинність	Economic crime
17	Корупційні правопорушення	Corruption offenses
18	Фінансування тероризму	Terrorist financing
19	Державний експортний контроль	State export control
20	Кіберзлочинність	Cybercrime
21	Міжнародне співробітництво	International cooperation
22	Правові режими безпеки	Security legal regimes

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21 / 25

12. Рекомендована література

Основна література

1. Burchill, Scott. The National Interest in International Relations Theory. Houndmills, Basingstoke, Hampshire; New York, N.Y.: Palgrave Macmillan, 2005. – VIII, 224 с. URL: <https://vdoc.pub/documents/the-national-interest-in-international-relations-theory-3lk01umkdv2g>
2. Contrera F. The concept of national interest: theoretical and methodological debate in international relations. Revista de Estudos Internacionais. – 2015. – Vol. 6, No. 2. С. 178-195. URL: <https://revista.uepb.edu.br/REI/en/article/view/2824/2808>
3. Kamyshanskyi O., Dykyi A.; Kryzhanovskyi A., Baranovska T., Kovalchuk O. Conduct of search actions in the investigation of fraud with financial resources. Cuestiones Políticas. 2023. Vol. 41, N. 77. PP. 830-852. **WoS**
4. Khrushch N., Grytsyshen D., Baranovska T., Hrabchuk I., Shevchuk O. An Information Algorithm: Advancing Financial Intelligence Management for Economic Security. Ingenierie des Systemes d'Information. 2023. Vol. 28. No. 5. P. 1387–1394. DOI: <https://doi.org/10.18280/isi.280527> **SCOPUS**
5. Litvin L. A. Сучасні концепції національних інтересів у контексті зовнішньої політики держав. Політичне життя. 2018. Вип. 2. С. 129–134. – DOI: 10.31558/2519-2949.2018.2.21.
6. Litvin L.A. 2018. Сучасні концепції національних інтересів у контексті зовнішньої політики держав. Політичне життя. 2 (Лип 2018), 129-134. DOI:<https://doi.org/10.31558/2519-2949.2018.2.21>.
7. Phuttivanich, K. National Interest and International Relations Theories / K. Phuttivanich. Political Science Critique. 2021. Vol. 8. № 15. С. 1-25. URL: https://so01.tci-thaijo.org/index.php/PSC/article/view/246942?utm_source=chatgpt.com
8. State Management Mechanisms for the Exchange of Information Regarding Cyberattacks, Cyber Incidents and Information Security Incidents/ Myroslav Kryshtanovych, Igor Britchenko, Peter Lošonczy, Tetiana Baranovska, Ulyana Lukashevskya/IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security. – Vol. 22, No. 4. – 2022. – P. 33–38. **WoS**
9. Анакіна Т.М., Чорнозуб Л.В. Гармонізація кримінального права держав-членів Європейського Союзу. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2022. №1. С. 160-165.
10. Барановська Т.В. Запобігання та протидія кримінальним правопорушенням проти економічної системи: Монографія. Житомир: Бук-Друк. 2023. 420 с.
11. Бугера С. Стратегічні підходи до протидії злочинності у сфері економіки для забезпечення економічної безпеки держави. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. №8. 244-248. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2020/8/41.pdf>
12. Гаруст Ю.В., Мельник В.І. Правоохоронні органи на захисті економічної безпеки України: адміністративно-правовий аспект: монографія. Суми : видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2019. 256 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 25

13. Гончар Л. В., Малахова А. В., Невкіпіла О. С. (2021). Фінансове шахрайство та безпека. Інноваційна економіка. Інноваційні технології та економічна безпека. 2021. № 3-4 (87). С. 170-174.

14. Грицишен Д. О., Дикий А. П. Ідентифікація наслідків економічної злочинності для економічної безпеки держави. Актуальні проблеми економіки. 2021. № 7–8. С. 41–51.

15. Грицишен Д. О., Дикий А. П., Бутузов В. М. Суб'єкти гарантування економічної безпеки. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. 2023. Вип. 3(161). С.16-26.

16. Грицишен Д.О. Державна політика в сфері запобігання та протидії економічній злочинності: монографія. Житомир: ЖДТУ. 2020. 300 с.

17. Грицишен Д.О. Державна політика у сфері запобігання та протидії економічній злочинності: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра наук з держ. упр. Харків, 2021. 42 с. URL: <https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/science/spetsializovani-vcheni-rady/arefHrytsyshen.pdf>

18. Грицишен Д.О. Економічна злочинність як загроза державній безпеці: сутність та засоби протидії. *Наукові праці МАУП*. 2020. С. 74-86.

19. Грицишен Д.О. Засоби протидії економічній злочинності як загрози державній безпеці. *Економічна безпека: держава, регіон, підприємство*: Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції з міжнародною участю, 21 грудня 2020 р. – 21 січня 2021 р. Полтава: НУПП. 2020. – 195 с.

20. Грицишен Д.О. Методологічні положення формування та реалізації державної кримінальної політики в сфері запобігання та протидії економічній злочинності. *Аспекти публічного управління*. Видавництво «Грані». 2020. № 6. С. 41-63.

21. Грицишен Д.О. Методологія реалізації державної кримінальної політики в сфері запобігання та протидії економічній злочинності в контексті взаємодії із іншими видами державної політики. *Аспекти публічного управління*. Видавництво «Грані». 2020. № 5. С. 97-106.

22. Грицишен Д.О. Механізм взаємодії з міжнародними правоохоронними організаціями у сфері запобігання та протидії економічній злочинності. *Економіка, управління та адміністрування*. 2020. Вип. 4(94). С. 131-141.

23. Грицишен Д.О. Міжнародна співпраця в сфері запобігання та протидії економічній злочинності: державно-управлінський аспект. *Науковий вісник «Економічний вісник Дніпровської політехніки»*. Дніпро. 2020. № 4. С. 32-51. URL: https://ev.nmu.org.ua/docs/2020/4/EV20204_036-050.pdf

24. Грицишен Д.О. Оцінка рівня безпеки України як середовища поширення економічної злочинності за міжнародними рейтингами. *Науковий вісник Ужгородського університету. Секція Економіка*. Ужгород. 2020. №2. С. 10-21.

25. Грицишен Д.О. Сучасний стан поширення економічної злочинності в Україні як фактору загрози національній безпеці. *Вісник ХНАУ. Серія: Економічні науки*. Харків. 2020. № 3. С. 82-96.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 25

26. Грицишен Д.О., Супрунова І.В., Лисак С.П. Економічна злочинність як суспільне явище та загроза державній безпеці. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 24. С. 140-151.

27. Дикий А. П., Барановська Т. В. Міжнародна співпраця в сфері запобігання та протидії економічній злочинності. Наукові інновації та передові технології. 2022. № 5 (7). С. 272–285. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-5\(7\)](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-5(7))

28. Дикий А.П. Державна політика запобігання та протидії економічній злочинності в системі гарантування економічної безпеки України: монографія. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”». 2022. 428 с.

29. Дудоров О., Мовчан Р. Розвиток законодавства України про кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності: проблеми і тенденції. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. 2020. Вип.4(92). С. 120-140. URL: <https://journal.lduvs.lg.ua/index.php/journal/article/view/1187/1070>

30. Дудоров О.О. Злочини у сфері господарської діяльності: кримінально-правова характеристика: монографія. К. : Юридична практика, 2003. 924 с

31. Євдокімова М.О. Кримінологічна характеристика жіночої злочинності в сфері економіки: монографія. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 232 с. URL: <https://cutt.ly/m9wYrxt>

32. Зотов Н. [Новітня парадигма кримінологічної детермінації економічної безпеки](#) Н Зотов. Актуальні питання у сучасній науці 2023. № 8(14) 2023

33. Кальман О.Г. Злочинність у сфері економіки України: теоретичні та прикладні проблеми попередження : автореф. дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.08. Харків, 2004. 48 с

34. Красовська У. Злочини у сфері господарської діяльності: актуальна судова практика 2022 року. *Юрист & Закон*. 2023. № 3

35. Крижановський О.М. Кримінологічні засади формування та реалізації стратегії запобігання злочинам у сфері господарської діяльності : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Дніпро, 2018. 19 с. URL: <https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/science/rada/d2/auto/2/2.pdf>

36. Леган І. М. Міжнародне співробітництво у сфері запобігання та протидії транснаціональній злочинності: монографія. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 328 с.

37. Леган І. М. Особливості міжнародного співробітництва щодо запобігання та протидії транснаціональній економічній злочинності. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 2. С. 318–320.

38. Леган І. М. Особливості міжнародного співробітництва щодо запобігання та протидії кіберзлочинності та кібертероризму. *Вісник МГУ. Серія: «Юриспруденція»*. 2021. № 50. С. 118–121.

39. Леган І. М. Особливості правових відносин у сфері міжнародного співробітництва протидії контрабанди мігрантів та торгівлі людьми. *Нове українське право*. 2021. № 3. С. 243–248.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 25

40. Леган І. М. Роль Європолу в міжнародному співробітництві держав щодо запобігання та протидії транснаціональній злочинності. Держава та регіони. Серія: Право. 2021. № 2. С. 114–119.

41. Леган І. М. Шляхи та напрями удосконалення міжнародно-правового механізму щодо запобігання та протидії транснаціональній злочинності. Нове українське право. №3. 2022. С. 153-159.

42. Леган І. М., Супрунова І. В. Офшорні юрисдикції як інструмент тінізації економіки та транснаціональної злочинності. Право та державне управління. 2021. № 2. С. 133-139.

43. Леган І.М, Тичина В.П. Міжнародні правоохоронні організації: правовий статус та особливості їх функціонування щодо запобігання транснаціональній злочинності і протидії їй. Підприємництво, господарство і право. № 6. 2021. С. 216-220.

44. Матета О. (2020). Категорія «національні інтереси» як складова національної безпеки України. Шлях успіху і перспективи розвитку (до 26 річниці заснування Харківського національного університету внутрішніх справ). Харків, 2020, С. 315-317.

45. Мойсеєнко В.В. Запобігання кримінальним правопорушенням у сфері господарської діяльності в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Київ, 2021. 232 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1VRwWBVtyunrO8AFekyy2LM4O7PqSa1xb/view>

46. Москалева Н. Концепції національного інтересу в науковій літературі / Н. Москалева // Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса. Серія політичні науки. – 2017. – № 1 (2016). – С. 29–32. – Режим доступу: https://jvestnik-politology.donnu.edu.ua/article/view/3931?utm_source=chatgpt.com

47. Острогляд О.В. Напрямки реалізації сучасної кримінально-правової політики. Приватне та публічне право. 2023. № 1. С. 65-71

48. Протидія фінансуванню тероризму в системі управління національною безпекою України: монографія / За загальною редакцією В.В. Євдокимова, Д.О. Грицишена. – Житомир: Видавничий дім "Бук-Друк", 2023. 232 с.

49. Протидія фінансуванню тероризму в системі управління національною безпекою України: монографія / За заг. ред. В.В. Євдокимова, Д.О. Грицишена. – Житомир, 2023. 232 с.

50. Толкач А.М. Сучасний погляд у кримінології на поняття та ознаки економічної злочинності. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 4. С. 277-281.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/081.00.1/ ДФ/ОК7-2-2024
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 25

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Агентство з розшуку та менеджменту активів. URL: <https://arma.gov.ua/>
2. Бюро економічної безпеки України. URL: <https://esbu.gov.ua/>
3. Всесвітнє дослідження економічних злочинів та шахрайства 2020. URL: <https://www.pwc.com/ua/uk/survey/2020/gecs-ua-2020-ukr.pdf>
4. Всі документи бази даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
5. Головне управління національної поліції. Міністерство внутрішніх справ. URL: <https://mvr.bg/gdnp>
6. Головне управління по боротьбі з організованою злочинністю. URL: <https://www.gdbop.bg/bg/>
7. Головне управління прикордонної поліції. Міністерство внутрішніх справ. URL: <https://www.mvr.bg/>
8. Державне агентство національної безпеки. URL: <https://www.dans.bg/>
9. Державне бюро розслідувань: офіційний сайт. URL: <https://dbr.gov.ua/>
10. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>
11. Національне антикорупційне бюро України. URL: <https://nabu.gov.ua/>
12. Національне митне агентство. *Митне агентство.* URL: <https://customs.bg/wps/portal/agency/home>
13. Портал відкритих даних: веб-сайт. URL: <https://data.gov.ua/>
14. Статистика Офісу Генерального прокурора. URL: <https://gp.gov.ua/ua/posts/statistika>
15. Economic Crime. Europol. URL: <https://www.europol.europa.eu/crime-areas-and-statistics/crime-areas/economic-crime>
16. EU Law & Publications <https://eur-lex.europa.eu>
17. OECD iLibrary <https://www.oecd-ilibrary.org>
18. Orbis (Bureau van Dijk) <https://www.bvdinfo.com>
19. Statista <https://www.statista.com>